

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Mazowieckiego

w sprawie reformy systemu ochrony zdrowia, instrumentu konsolidującego zadłużenie szpitali z warunkowym umorzeniem oraz wymogiem poręczenia przez powiat jako organ tworzący

Płońsk, 21–22 października 2025 r.

Wprowadzenie

Konwent Powiatów Województwa Mazowieckiego z zainteresowaniem przyjmuje działania zmierzające do kompleksowej reformy systemu ochrony zdrowia. Jednocześnie podkreślamy, że brak wdrożenia potrzebnych rozwiązań w zakresie restrukturyzacji zadłużenia szpitali pozostaje poważnym wyzwaniem dla skuteczności tej reformy. Wprowadzenie instrumentu konsolidującego zadłużenie szpitali, szczególnie w powiązaniu z warunkowym umorzeniem i wymogiem poręczenia przez powiat jako organ tworzący, wymaga szczególnej rozważliwości.

Stanowisko Konwentu

Sytuacja finansowa większości powiatów uniemożliwia skuteczne poręczenie zobowiązań szpitali wynikających z konsolidacji zadłużenia. Wprowadzenie takiego wymogu może prowadzić do dalszego pogorszenia kondycji finansowej powiatów, a w skrajnych przypadkach – do utraty płynności finansowej i ograniczenia realizacji innych zadań własnych.

Warunkowanie umorzenia zadłużenia szpitali poręczeniem przez powiat może skutkować wykluczeniem wielu jednostek z możliwości skorzystania z tego mechanizmu, co stoi w sprzeczności z ideą wsparcia szpitali powiatowych w trudnej sytuacji finansowej.

Mechanizm konsolidacji i restrukturyzacji zadłużenia szpitali

Mechanizm konsolidacji i restrukturyzacji zadłużenia szpitali powinien obejmować:

- Przejęcie przez państwo lub dedykowaną instytucję całości lub części zadłużenia szpitali, co pozwoli na ujednolicenie warunków spłaty i ograniczenie kosztów obsługi długu, w szczególności kosztów obsługi zadłużenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych

- Możliwość warunkowego umorzenia części zadłużenia – po spełnieniu określonych kryteriów, np. wdrożeniu programów naprawczych, poprawie efektywności zarządzania, czy osiągnięciu określonych wskaźników finansowych i jakościowych.
- Zabezpieczenie spłaty – zamiast wymogu poręczenia przez powiat, rekomendujemy zastosowanie państwowego funduszu gwarancyjnego lub poręczeniowego, który przejmowałby ryzyko związane z restrukturyzacją zadłużenia. Takie rozwiązanie zwiększa dostępność mechanizmu dla wszystkich szpitali, niezależnie od sytuacji finansowej powiatu.
- Wsparcie doradcze i nadzór – wprowadzenie mechanizmów wsparcia doradczego oraz nadzoru nad realizacją programów naprawczych, aby zapewnić trwałą poprawę sytuacji finansowej szpitali.

W wielu krajach Unii Europejskiej funkcjonują centralne fundusze gwarancyjne, które wspierają samorządy i podmioty publiczne, w tym szpitale, w restrukturyzacji zadłużenia oraz realizacji inwestycji. Mechanizmy te pozwalają na objęcie wsparciem szerokiego grona jednostek, niezależnie od ich bieżącej sytuacji finansowej, i nie wymagają bezpośredniego poręczenia przez organ tworzący. Takie rozwiązania stosowane są m.in. w Niemczech, Francji, Hiszpanii oraz w ramach programów unijnych, co potwierdza ich skuteczność i bezpieczeństwo dla sektora publicznego.

Podsumowanie

Konwent Powiatów Województwa Mazowieckiego apeluje o uwzględnienie specyfiki i ograniczeń finansowych powiatów oraz szpitali przy projektowaniu mechanizmów konsolidacji zadłużenia. Wskazujemy na konieczność poszukiwania rozwiązań systemowych, które będą dostępne dla wszystkich powiatów i ich szpitali, a nie tylko dla tych o najlepszej kondycji finansowej.

Wiceprzewodniczący Konwentu Powiatów
Województwa Mazowieckiego

Starosta Płocki Artur Adamski